

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

02.01.2019 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

Dnes.bg

✓ Липсата на кадри предизвиква икономиката ни през 2019-та

Ще се търсят всякакви кадри, не само висококвалифицирани

Въпреки че държавният бюджет за следващата година беше определен като най-амбициозния за последните 20 години, икономисти и бизнес имат по-скоро умерено оптимистични прогнози за идващата 2019-та година.

Ще продължи ли увеличението на цените, защо няма кадри и кога ще влезем в чакалнята на еврозоната, коментират пред БНТ експертите, цитирани от Investor.bg.

И бизнес, и икономисти са категорични, че основното предизвикателство пред българската икономика догодина се оказва липсата на кадри, не само висококвалифицирани специалисти, но и всякакви работници с по-ниска специализация. По данни на бизнеса на всеки сто пенсиониращи се се падат по едва 62-ма души, които навлизат на трудовия пазар.

Този спад на трудовите ресурси от порядъка на 40 - 50 хиляди всяка година безспорно ограничава растежа на икономиката. И води до там, че каквито и мерки да се взимат за промяна в образованието, които ще дадат ефект след 5-10 години, ако не решим проблема с трудовата имиграция, ние няма да можем да преминем през този брод, каза Васил Велев, председател на АИКБ. Много предприятия ще затворят през следващите пет години, тъй като повече от половината работещи в тези предприятия са на предпенсионна възраст, посочи Велев.

Един от секторите изключения, където има достатъчно специалисти, е сферата на компютърните технологии.

Решение на този проблем е в догонването на стандарта на живот и растежа на доходите, тоест колкото по-бързо заплатите ни се изравнят с европейските, толкова по-малко хора ще напускат страната в търсене на работа, посочи Десислава Николова от ИПИ.

Освен местните предизвикателства страната е изправена и пред глобални фактори, които не могат да бъдат пренебрегнати - вносна инфлация заради движението на цените на петрола и очаквания за повишаване на основните лихвени проценти. През последните месеци инфлацията у нас достигна рекордно високи нива за последните пет години и надмина 3,5%, което означава увеличение на всички цени у нас.

Инфлацията никога не е добра, защото тя изядва част от доходите на хората, прави планирането на бизнеса по-трудно. При пенсионерите, почти изцяло покачването на пенсиите, което видяхме юни месец беше погълнато от инфлацията, каза Десислава Николова.

Прогнозите на икономистите са, че постепенно скокът на цените ще намалее и тази година повишенията ще бъдат по-малки и заради поевтиняването на петрола на световните пазари.

Ако Европа кихне, и България ще кихне и дори може да се разболе. Очаква се европейската и българската икономика да продължат да растат с добри темпове, но все пак има риск от забавяне, коментира Десислава Николова.

Dnes+

✓ Проучване в АИКБ: 53% от фирмите планират по-високи заплати през 2019 г.

Половината от работодателите възнамеряват да наемат нови работници през 2019 година, показват резултати от проучване сред Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), направено за bTV.

Според данните бизнесът у нас е умерен оптимист за предстоящата 2019 година.

53% от фирмите планират да наемат нови служители. 23% заявяват, че нямат такива намерения през 2019 година, 24% се колебаят.

Отново 53% от компаниите възнамеряват да повишат възнагражденията си.

12% не планират увеличение, а 35% от работодателите не са решили все още. Прогнозите са за средно увеличение на възнагражденията с 8.5%.

В над 60% от фирмите, които планират увеличение, то ще бъде до 10%. 27% от работодателите ще вдигат заплатите с точно 10%, а 13% - с над 10%.

✓ Половината фирми планират по-високи заплати през 2019 г.

Половината от работодателите възнамеряват да наемат нови работници през 2019 година, показват резултати от проучване сред Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), направено за bTV.

Според данните бизнесът у нас е умерен оптимист за предстоящата 2019 година.

53% от фирмите планират да наемат нови служители. 23% заявяват, че нямат такива намерения през 2019 година, 24% се колебаят.

Отново 53% от компаниите възнамеряват да повишат възнагражденията си. 12% не планират увеличение, а 35% от работодателите не са решили все още.

Прогнозите са за средно увеличение на възнагражденията с 8.5%.

В над 60% от фирмите, които планират увеличение, то ще бъде до 10%. 27% от работодателите ще вдигат заплатите с точно 10%, а 13% - с над 10%.

[Club Z](#)

✓ Половината в бизнеса планират още хора през 2019 година

Работодателите са умерени оптимисти за идващата година

Половината от работодателите възнамеряват да наемат нови работници през 2019 г. и да повишат заплатите с до 10 процента, колкото бе предвидено и за държавните служители. Това показват резултати от проучване сред Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), направено за bTV.

Според данните бизнесът у нас е умерен оптимист за предстоящата 2019 година. 53% от фирмите планират да наемат нови служители.

23% заявяват, че нямат такива намерения през 2019 година, 24% се колебаят.

Отново 53% от компаниите възнамеряват да повишат възнагражденията си. 12% не планират увеличение, а 35% от работодателите не са решили все още.

Прогнозите са за средно увеличение на възнагражденията с 8.5%, което е по-малко от предвидените 10 процента за заплатите на държавните служители. В над 60% от фирмите, които планират увеличение, то ще бъде до 10%.

27% от работодателите ще вдигат заплатите с точно 10%, а 13% - с над 10%.

Важни обществено-икономически и политически теми

[БНР](#)

✓ Еврото стана на 20 години

Еврото става на 20 години. Единната европейска валута започва да замества европейската валутна единица екто точно преди две десетилетия, но влиза в обращение през 2002 г.

Подготовката на монетите и банкнотите започва много по-рано, а основите на общата европейска валута са поставени още с Римския договор.

По-късно в договора от Маастрихт се разписват изискванията за валутния съюз, а през 1999 г. еврото заменя екто - валутната единица, към която дотогава са приравнявани националните валути, за да се одобри общият европейски бюджет.

„Ние искахме Обединена Германия да бъде част от една по-обединена Европа. Създаването на обща валута беше риск, който поехме, аз обаче нито за миг не се усъмних във важността на това историческо решение“, спомня си бившият председател на Европейския съвет Херман ван Ромпой.

Еврото става официална парична единица първо на 11 държави, впоследствие към еврозоната се присъединяват още осем. Това е задължение на всички страни-членки от ЕС с изключение на Великобритания и Дания. Скандинавската държава е член на механизма, предхождащ присъединяването към еврозоната -ERM2, но с референдум решава да не се отказва от своята крона.

„Еврото е валутата на ЕС и ние приветстваме желанието на страните извън еврозоната да въведат единната валута“, каза председателя на еврогрупата Марио Сентену.

Думите му се отнасят специално за България, която от лятото на миналата година има зелена светлина да тръгне по пътя към присъединяване към ERM2.

Освен нас, интерес към членство в еврозоната имат Хърватия и Румъния.

В Черна гора, която все още не е член на ЕС, използват еврото като национална валута от 2002 г.

✓ Юбилейният доклад на Римския клуб: „Хайде!...“ е преведен и отпечатан на български

Юбилейният доклад на Римския клуб: „Хайде! Капитализъм, късогледство, население и разрушаване на планетата“ е преведен и отпечатан на български. Книгата е подготвена за 50-годишнината на Римския клуб през октомври 2018, а като съавтори на доклада участват над 30 членове на Римския клуб. За БНР издателят Кирил Иванов обясни:

В първата глава авторите казват: „Хайде, не ни заблуждавайте, че развитието на света е устойчиво“. После казват: „Хайде, хайде има и други начини да се преодолее този застои“, а в последната част призовават към действие: „Хайде, нека да направим нещо заедно за бъдещето“.

Първият доклад на клуба е излязъл през 1972 година със заглавие „Границите на растежа“ и е предизвикал широк отзвук. Този доклад е бил продаден в над 30 милиона екземпляра в света. Клубът има около 40 доклада за своето 50-годишно съществуване. Амбицията на сегашните членове на Римския клуб обаче е да повторят успеха на първия документ, смята Иванов. За предаването „12+3“ по „Хоризонт“ той допълни:

„Чудно е, че тези хора, които не са живели по време на социализма, нито по време на комунизма, нито са пък от Източна Европа, имат доста сериозно и критично отношение към сегашния капитализъм. Те смятат, че той се е променил много в сравнение с времената на индустриалната революция и че е дошло време сега да се сложат някакви ограничения на този изродил се капитализъм и човечеството да поеме в правилна посока. Най-фрапиращото, за мен, беше откритието, че от всеки сто долара, които се въртят в световната икономика, само два долара отиват за заплащане на стоки и услуги, а останалите са финансов капитал, предимно спекулативен. Други факти, които се излагат тук, са че от 50-те най-големи транснационални компании, 45 не произвеждат стоки и услуги - те са застрахователни и финансови организации. Оттук, по някакъв начин, се стига до преразпределяне на световното богатство и до увеличаване на и без това голямото неравенство в света. И се оказва, че най-богатият 1% от световното население и още по-възмутително - само най-богатите осем човека - сега притежават толкова богатства, колкото най-бедната половина от човечеството, взети заедно“.

Авторите правят връзка между някогашния „празен свят“ – с много богатства и малко хора на планетата и сегашния „пълнен свят“:

„Отиваме към осем милиарда, а когато са се поставили основите на този капитализъм, населението на Земята е било само един милиард. Всичко това означава, че толкова много хора потребяват много ресурси. За съжаление, тези ресурси са ограничени, а на всичко отгоре не се потребяват рационално - има голямо разсипничество... Светът е препълнен от отпадъци и така наречения "човешки отпечатък" върху природата се е увеличил неимоверно. Човечеството консумира толкова ресурси и изхвърля толкова отпадъци, че са ни необходими от четири до пет планети, а ние ги нямаме“.

Авторите апелират и за ново Просвещение. Предупреждават за някой слабости и опасности, които трябва да бъдат избегнати, сред които и роботизацията. Особено актуален е и призивът за борба с климатичните промени.

✓ Програмата на Пловдив като Европейска столица на културата включва над 300 проекта и 500 събития

Пловдив посреща 2019 с привилегията в следващите 365 дни да е Европейска столица на културата. Програмата включва представянето на над 300 проекта и 500 събития.

Официалното началото на домакинството ще бъде дадено на 12 януари в Пловдив със спектакъла "Ние сме всички цветове", в който се очаква да се включат 1 500 артисти.

✓ БНБ: Рекордна печалба в банковата ни система

Рекордна печалба от над 1,4 милиарда лева има в банковата система към края на ноември, показват данните на БНБ.

Миналата година тя е била под 1,1 милиарда лева за същия период. Кредитите и депозитите в системата се увеличават.

Близо 60% от влоговете в системата са на домакинствата. Техните заеми растат с 11% на годишна база.

✓ Данъчната кампания започва на 10-и януари

Първите данъчни декларации за доходите от миналата година или печалбите на фирмите ще могат да се подадат на 10-ти януари, но образците на формулярите вече са достъпни на сайта на Националната агенция за приходите. Оттам припомнят, че ако подадем декларацията си по Интернет до 31-ви януари, можем да използваме 5 процента отстъпка от данъка за довносяне. Облекчението е достъпно единствено ако нямаме стари задължения към хазната. Годишното приключване на данъчноосигурителните сметки на фирмите и гражданите ще бъде извършвано от Приходната агенция от днес до 10-и януари.

News.bg

✓ МФ: 39 644,3 млн. лв. са очакваните приходи по КФП за 2018 г.

Очаква се приходите и помощите по Консолидираната фискална програма (КФП) за 2018 г. да бъдат в размер на 39 644,3 млн. лв. Това е 103,7 % спрямо годишния разчет, като спрямо 2017 г. се отбелязва ръст от 4 327,6 млн. лева, съобщиха от Министерството на финансите.

На база на предварителни данни и оценки се очаква салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа за 2018 г. да бъде положително в размер на 163,5 млн. лв. или 0,2 % от прогнозия БВП.

Според информацията на КФН за трета поредна година се отчита излишък по консолидираната фискална програма, което осигурява гъвкавост при управлението на държавния дълг и поддържане на фискални буфери.

България затвърждава позицията си сред държавите-членки на ЕС с най-ниско съотношение на дълга на сектор "Държавно управление" към БВП, като в средносрочен план се предвижда този показател да продължи да намалява през целия програмен хоризонт до 2021 г.

Спрямо заложената цел с разчетите към ЗДБРБ за 2018 г. бюджетното салдо по КФП отчита номинално подобрене с близо 1,3 млрд. лева. Силното фискално представяне на България намери отражение и в годишните доклади на международните рейтингови агенции, като анализаторите посочват, че постигнатата финансова стабилност, ниският държавен дълг и присъединяването към валутния механизъм II (ERM II) ще засилят допълнително доверието към страната ни и са фактор за бъдещо повишение на рейтинга.

Приходите и помощите по КФП за 2018 г. се очаква да бъдат в размер на 39 644,3 млн. лв. (103,7 % спрямо годишния разчет), като спрямо 2017 г. се отбелязва ръст от 4 327,6 млн. лева. Ръстът спрямо предходната година се дължи основно на по-високите данъчни и неданъчни приходи, които нарастват с 3 748,8 млн. лв. (11,1 %). Увеличение в размер на 578,8 млн. лв. се отчита и при постъпленията от помощи.

Разходите по консолидираната фискална програма (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) за 2018 г. са в размер на 39 480,8 млн. лв., което е 100,4 % спрямо годишния разчет. Номиналното нарастване на разходите спрямо предходната година се дължи както на по-високия размер на разходите по националния бюджет, така и на нарастването на разходите по сметките за средства от Европейския съюз.

Ръстът на разходите по националния бюджет се дължи основно на по-високия размер на здравноосигурителните и социалните плащания (базов ефект при разходите за пенсии от увеличението от юли 2017 г. и увеличението на две стъпки през 2017 г. на размера на минималната пенсия от юли и октомври, както и новото увеличение на пенсиите от юли 2018 г.).

Ръстът идва и от по-високите разходи за персонал основно поради увеличението на възнагражденията на педагогическия персонал в системата на средното образование и др., докато по сметките за средства от ЕС нарастват основно капиталовите разходи.

Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 31.12.2018 г. от централния бюджет, възлиза на 1 083,4 млн. лв. Това е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС.

✓ НСИ: БВП за третото тримесечие на 2018 г. е 29 822 млн. лв.

По предварителни данни произведеният брутен вътрешен продукт (БВП) през третото тримесечие на 2018 г. възлиза на 29 822 млн. лв. по текущи цени, информират от Националния статистически институт (НСИ).

На човек от населението се падат 4 236 лв. от стойностния обем на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 1.68233 лв. за 1 щатски долар БВП възлиза на 17 726 млн. долара и съответно на 2 518 долара на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП възлиза на 15 248 млн. евро, като на човек от населението се падат 2 166 евро.

Сезонно изгладените данни показват растеж от 3.1% на БВП през третото тримесечие на 2018 г. в сравнение със съответното тримесечие на предходната година и 0.7% спрямо второто тримесечие на 2018 година.

Увеличава се доверието в промишлеността по данни на НСИ за месец декември 2018 г. спрямо месец ноември 2018 г. с 0.8 пункта, информират от Националния статистически институт.

На годишна база статистиката отчита ръст на промишленото производство в преработващата промишленост с 2.6%.

Регистриран е спад в добивната промишленост - с 6.3%, и в производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 3.8%.

Календарно изгладените данни на строителната продукция през октомври 2018 г. показват увеличение с 1.8% в сравнение със същия месец на 2017 година.

На годишна база нарастването на строителната продукция през октомври 2018 г., изчислено от календарно изгладени данни, се определя от положителния темп при гражданското/инженерното строителство, където увеличението е с 2.5%, а при сградното строителство - с 1.2%.

През октомври 2018 г. общият показател на доверие на потребителите се понижава с 3.2 пункта в сравнение с юли, което се дължи на пониженото доверие сред населението както в градовете, така и в селата.

"Мненията за развитието на общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца, както и очакванията за следващите дванадесет месеца, са по-неблагоприятни спрямо предходното наблюдение", обобщават очакванията от НСИ.

През октомври 2018 г. оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, бележи ръст от 4.9% в сравнение със същия месец на предходната година.

През октомври 2018 г. в сравнение със същия месец на 2017 г. оборотът нараства по-значително при: търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - със 17.4%, търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - с 16.0%, търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 10.4%, и търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия - със 7.3%.

Намаление е регистрирано при търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - със 7.1%, и търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 1.7%.

За индивидуално потребление на населението през третото тримесечие на 2018 г. са изразходвани 62.6% от произведения БВП. Реалното увеличение на показателя спрямо съответното тримесечие на 2017 г. е 7.7% (според сезонно изгладените данни)

През октомври 2018 г. средното натоварване на мощностите в промишлеността е с 1.5 пункта над нивото си от юли и достига 77.5%.

Бруто образуването в основен капитал през третото тримесечие на 2018 г. спрямо същия период на предходната година според сезонно изгладените данни се увеличава в реално изражение със 7.0%. Относителният дял на този показател в БВП е 17.4%.

През третото тримесечие на 2018 г. общият брой на заетите лица на възраст 15 и повече навършени години е 3 205.3 хил., като 1 712.2 хил. са мъже и 1 493.2 хил. - жени. Относителният дял на заетите лица от населението на възраст 15 и повече навършени години е 53.3%, като при мъжете този дял е 59.4%, а при жените - 47.8%.

През третото тримесечие на 2018 г. броят на безработните лица е 168.3 хил., от които 97.2 хил. (57.7%) са мъже и 71.1 хил. (42.3%) - жени. Коефициентът на безработица е 5.0% и в сравнение с третото тримесечие на 2017 г. намалява с 0.8 процентни пункта. Коефициентът на безработица за мъжете е 5.4%, а за жените - 4.5%.

По предварителни данни през третото тримесечие на 2018 г. общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите от тях лица нарастват с 8.9% спрямо третото тримесечие на 2017 година. Увеличението в индустрията е с 9.6%, в услугите - с 6.8%, и в строителството - с 10.0%.

Според бизнес анкетите на НСИ през декември 2018 г. 34.1% от промишлените предприятия посочват недостига на работната сила като фактор, затрудняващ дейността им.

През септември 2018 г. средната работна заплата е 1 135 лв. и нараства с 3.7% в сравнение с предходния месец. Спрямо септември 2017 г. ръстът е 6.7%.

Според оценките на мениджърите в промишлеността през декември 2018 г. в сравнение с ноември се регистрира намаление на осигуреността на производството с поръчки от чужбина с 6.2 пункта.

За октомври 2018 г. салдото по текущата сметка е положително и възлиза на 56.1 млн. евро при излишък от 78.8 млн. евро за октомври 2017 година. За януари - октомври 2018 г. текущата сметка е положителна и възлиза на 2 609 млн. евро (4.9% от БВП) при излишък от 3 676.2 млн. евро (7.1% от БВП) за януари - октомври 2017 година.

Търговското салдо² за октомври 2018 г. е отрицателно в размер на 233.3 млн. евро при дефицит от 57.6 млн. евро за октомври 2017 година. За януари - октомври 2018 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 1 829 млн. евро (3.5% от БВП) при дефицит от 251.9 млн. евро (0.5% от БВП) за същия период на 2017 година.

Износът (FOB)² е 2 756.4 млн. евро за октомври 2018 г., като се повишава с 276.3 млн. евро (11.1%) в сравнение с този за октомври 2017 г. (2 480.1 млн. евро). За януари - октомври 2018 г. износът е 22 872.2 млн. евро (43.3% от БВП), като нараства с 474.2 млн. евро (2.1%) в сравнение с този за същия период на 2017 година (22 398.1 млн. евро, 43.4% от БВП). Износът за януари - октомври 2017 г. нараства на годишна база с 18.3%.

Вносът (FOB)² за октомври 2018 г. е 2 989.7 млн. евро, като нараства с 452 млн. евро (17.8%) спрямо октомври 2017 г. (2 537.7 млн. евро). За януари - октомври 2018 г. вносът е 24 701.3 млн. евро (46.8% от БВП), като се увеличава с 2 051.3 млн. евро (9.1%) спрямо същия период на 2017 г. (22 649.9 млн. евро, 43.8% от БВП). Вносът за януари - октомври 2017 г. нараства на годишна база с 15.1%.

През октомври 2018 г. салдото по статия преки инвестиции е положително в размер на 5.3 млн. евро при отрицателно салдо от 257.4 млн. евро за октомври 2017 година.

За януари - октомври 2018 г. салдото е отрицателно в размер на 574.3 млн. евро (1.1% от БВП) при отрицателно салдо от 779.2 млн. евро (1.5% от БВП) за същия период на 2017 година.

Преките чуждестранни инвестиции в страната (отчетени в съответствие с принципа на първоначалната посока на инвестицията) по предварителни данни нарастват с 9.9 млн. евро за октомври 2018 г. при повишение с 262.3 млн. евро за октомври 2017 година. Преките инвестиции в чужбина за октомври 2018 г. нарастват с 15.2 млн. евро при увеличение с 6.5 млн. евро за октомври 2017 година.

През октомври 2018 г. салдото по статия портфейлни инвестиции е положително в размер на 68.7 млн. евро при положителна стойност от 661 млн. евро за октомври 2017 година.

За януари - октомври 2018 г. салдото е положително в размер на 898.3 млн. евро (1.7% от БВП) при положително салдо от 1 983.8 млн. евро (3.8% от БВП) за същия период на 2017 година.

Портфейлните инвестиции - активи за октомври 2018 г. се повишават със 156.6 млн. евро при увеличение с 588.9 млн. евро за октомври 2017 година. Портфейлните инвестиции - пасиви за октомври 2018 г. нарастват с 87.9 млн. евро при понижение със 72.1 млн. евро за октомври 2017 година.

Външнотърговското салдо от стоки и услуги през третото тримесечие на 2018 г. е положително. Износът на стоки и услуги намалява с 3.6%, докато вносът на стоки и услуги се увеличава с 4.0% (според сезонно изгладените данни).

През ноември 2018 г. хармонизираният индекс на потребителските цени се увеличава с 3.0% в сравнение със същия месец на 2017 година. Най-голямо намаление на цените е регистрирано в групата "Облекло и обувки" - с 0.8%.

През второто тримесечие на 2018 г. индексът на цените на жилищата нараства със 7.5% в сравнение със същото тримесечие на 2017 година.

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през ноември 2018 г. нараства с 3.5% в сравнение със същия месец на 2017 година. Увеличение на цените е регистрирано при производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 5.2%, в преработващата промишленост - с 3.0%, а в добивната промишленост цените намаляват с 3.7%.

По данни от бизнес анкетата през декември 2018 г. по-голяма част от мениджърите предвиждат продажните цени в промишлеността да запазят равнището си през следващите три месеца.

През юни 2018 г. тримесечният индекс на междубанковия пазар СОФИБОР¹ се понижава в сравнение с юни 2017 г. с 0.16 процентни пункта - от 0.11 до минус 0.05%.

През ноември 2018 г. широките пари (паричният агрегат М3)¹ се увеличават на годишна база с 9.3% при годишно нарастване от 9.7% през октомври 2018 година. В края на ноември 2018 г. широките пари са 91.999 млрд. лв. (89.1% от БВП) при 92.408 млрд. лв. към октомври 2018 г. (89.5% от БВП).

Кредитите на Нефинансови предприятия и домакинства и НТООД¹ през ноември 2018 г. възлизат на 54.811 млрд. лева. Кредитите за Нефинансови предприятия нарастват с 5.5% на годишна база през ноември 2018 г. (4.8% годишно повишение

през октомври 2018 г.) и в края на месеца достигат 33.054 млрд. лв. (32.0% от БВП)². Кредитите за Домакинства и НТООД са 21.757 млрд. лв. (21.1% от БВП)² в края на ноември 2018 година.

През ноември 2018 г. обменният курс на лева спрямо долара достига 1.72 лв. за 1 щатски долар.

Investor.bg

✓ 2018 година - още една добра година за българския туризъм

По-високите цени на туристическите услуги у нас показаха, че секторът може да се представя и по-добре

2018 г. вече е почти отминала. Вижте кои са най-значимите събития и тенденции от политическия и икономически живот в България и по света през последните 12 месеца в специалната секция на Investor.bg "Икономиката през 2018 г."

През изминалата 2018 година българският туризъм продължи да се развива във възходяща посока, стъпвайки на отличните резултати от предходните две години. Върховата за сектора 2016 г. реализира рекорди по всички параметри - брой туристи, нощувки, туристически посещения, приходи, а 2017-та беше запомнена с бум при международните пътувания заради евтините полети до България, благодарение на пика на нискотарифните авиокомпаниии.

Редица положителни тенденции през 2018 година допринасят за това годината да бъде определена като добра за българския туризъм. Продължава тенденцията за увеличаване броя на туристите, на посещенията, на нощувките, както и на по-качественото обслужване в сектора като цяло, защото ръстът в цените показва, че българският туризъм може да се представя и по-добре от тази гледна точка.

Добрите резултати в туристическия сектор бяха отчетени от Министерството на туризма.

Повече от 8,8 млн. са посещенията на чуждестранни туристи в България в периода януари- ноември тази година. Ръстът, който се отчита е 4,9% в сравнение със същия период на 2017 г.

С още по-високи темпове растат и приходите от международен туризъм. За периода януари-септември 2018 г. те възлизат на 3,2 млрд. евро, което бележи 7% увеличение спрямо същия период на предходната година по данни на Министерството на туризма.

През лятото чуждестранните посещения на туристи в страната са били над 5,4 млн. и това е най-успешният сезон до момента.

Все повече България започва да се превръща и в дестинация, която предлага добър и качествен продукт на разумна цена, беше обобщението на министъра на туризма Николина Ангелкова.

Добавяме още една добра година за българския туризъм и то по няколко направления, коментира директорът на Института за анализи и оценки в туризма Румен Драганов за Investor.bg.

И ако евтините полети до България създадоха феномена културен туризъм в градска историческа среда в столицата миналата година, то през 2018-та трендът обхвана и големите морски градове. Нискотарифните полети до летищата във Варна и Бургас допринесоха за разрастването на типично морските ни дестинации в такива за културно-исторически туризъм.

Можем да кажем, че 2018 година утвърди България като четириезонна туристическа дестинация, в която пътуванията за културен туризъм в градска историческа среда надхвърлиха 65%, посочи Драганов.

Като позитивен факт той отбеляза и повишаването на цените на туристическата услуга с 11% през годината, което се дължи на много фактори, включително и на по-високите цени на горивата. Беше ясно заявен и въпросът за заплащането на работещите в сектора, като основа за неговата конкурентоспособност. За сектора стана ясно, че не само качеството на услугата, но и заплащането е ключово за конкурентоспособността на нашия туристически продукт.

За поредна година обаче не беше постигнато обединението на туристическия бранш, което е друг фактор за развитието на българския туризъм. Вторият значителен неуспех е политиката за концесиониране на плажовете, където процесите се забавиха много. Назад сме и по отношение на регистъра на туристическите обекти публична собственост, забавиха се и промените в Закона за туризма, който продължава да е нерационален, остава много архаичен за динамиката на туризма, описа картината Румен Драганов. По същия начин е и положението с дигитализацията на сектора като инициативи на държавно ниво, допълни той.

През 2019 година туризмът ще стагнира по ред причини, смята Драганов. От една страна заради намаляването на нискотарифните полети, които досега бяха пренасочвани към България с оглед събитията в Турция от последните две години. Към днешна дата обаче съседката ни възстанови старите си туристически пазари. Проблем остава и ниската заетост на легловата база и то дори във върха на летния сезон.

✓ Над 14 хил. електронни винетки са продадени до началото на 2019 г.

Конвертирани са 55 хил. хартиени винетни стикера

До края на 2018 г. са продадени 14 018 електронни винетки на стойност около 1,3 млн. лв. Конвертирани са 55 хил. хартиени винетни стикера, съобщи Агенция „Пътна инфраструктура“.

От вчера – 1 януари 2019 г., влиза в сила електронната винетка за ползване на платената пътна мрежа. За тежкотоварните автомобили над 3,5 тона е-винетките ще са валидни до 15 август 2019 г. включително. От 16 август 2019 г. за тях се въвежда тол като съвременен начин за събиране на такси.

Най-много е-винетки са продадени чрез официалните партньори на Агенция “Пътна инфраструктура” – 6193 броя за над 570 000 лв. Чрез специализирания уеб сайт www.bgtoll.bg са купени 4776 е-винетки за над 428 000 лв., а чрез терминалите за самообслужване в търговските обекти са продадени 1798 броя на стойност близо 140 000 лв.

В пунктовете за обслужване на клиенти на Агенция “Пътна инфраструктура” са купени 669 е-винетки за над 63 000 лв., а чрез мобилното приложение са продадени 582 броя за малко над 46 000 лв.

Най-много са годишните е-винетки, продадени за леки автомобили – 11 976 на стойност над 1,1 млн. лв. За тировете над 12 тона са купени най-много дневни винетки - 507 на стойност над 11 500 лв.

Всички хартиени винетни стикери, купени през 2018 г. и които изтичат след 1 януари 2019 г., запазват своята валидност. Шофьорите трябва да ги оставят залепени на предното стъкло на автомобила до датата, на която изтичат.

Сайтът www.bgtoll.bg дава възможност за конвертиране на валидните хартиени винетки към електронни, като операцията не е задължителна.

Е-винетка може да се купи чрез сайта www.bgtoll.bg, мобилно приложение и терминалите за самотаксуване в ГКПП и търговските обекти.

Системата за купуване на електронни винетки позволява с помощта на един банков превод юридическите лица да купуват до 100 електронни винетки, при това такива, които са с различен срок на действие и за различни категории превозни средства. Целта е максимално улеснение на фирмите с голям автопарк.

Хората с увреждания могат да подадат заявление-декларация за получаване на безплатна електронна винетка лично в дирекция “Социално подпомагане” по настоящ адрес.

По информация от Министерството на труда и социалната политика подаването на заявленията може да започне от 2 януари 2019 г.

Дирекциите “Социално подпомагане” обработват и одобряват документите в 7-дневен срок от подаването им.

[БНТ](#)

✓ **Първото заседание на кабинета за годината започва в 10 часа**

Първото за годината правителствено заседание започва в 10 часа. Министрите от кабинета ще разгледат предложението за създаване на комисия по прозрачност по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина и ще определят нейния състав.

Очаква се правителството да одобри и докладите от участието на страната в заседанията на Съвета на Европейския съюз по транспорт, по икономически и финансови въпроси и по заетост и социална политика.

✓ **Президентът Румен Радев и премиерът Бойко Борисов честитиха Новата година**

Президентът Румен Радев отправи традиционното си телевизионно обръщение към нацията броени минути преди настъпването на Новата година. Той пожела 2019-а да донесе здраве във всеки дом, сила на духа, за да преодолеем трудностите и дързост в сърцата, за да сбъднем мечтите си. Пожелания за новата година отправи и премиерът Бойко Борисов. Във Фейсбук той пожела през 2019 година заедно да работим за надграждане на постигнатото и новата година да бъде по-добра за всички!

Държавният глава пожела Бог да пази България и да благослови усилията на достойните, които творят добро. Такива винаги е имало, има и днес, каза президентът. Същевременно Румен Радев отбеляза, че през изминалата година не сме сторили нужното, за да може 2019-та да бъде по-лесна, напротив:

Румен Радев - президент на Република България: Това бе година на корупционни скандали и ерозия на демократичните права и институции. Проблемите бяха отсрочвани, но не и решавани. Примирихме се със застоя и безвремието, с липсата на цели и реформи. Преглътнахме ръста на цените и ниските доходи. Зачеркнахме машинното гласуване и други идеи, гарантиращи честни избори. Продължава отстъплението на закона и справедливостта пред произвола.

2019-а ще бъде такава, каквато я сътворим с общи усилия, каза още президентът Румен Радев.

✓ **Какво влиза в сила от 1 януари 2019 година?**

През изминалата година бяха взети ключови решения на държавно ниво, които ще дадат отражение върху стандарта на живот в страната. През Новата година минималната работна заплата става 560 лева. Линията на бедност пък достига 348 лева.

Управляващите решиха още минималният месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващи се да стане също 560 лева. А за земеделските стопани да стигне 400 лева. Максималният осигурителен доход за всички скача от 2 600 на 3 000 лева.

От вчера по-високи заплати с около 20% очакват учителите. Минималната основна работна заплата за директор става 1 140 лева, а за учителите тя ще е между 920 и 1 005 лева.

В бюджета за 2019 година е предвидено увеличение и на месечните възнаграждения и за държавните служители - с 10%. Ще има повече също за военните, чиито заплати ще се изчисляват по нов начин. Те ще станат около 800 лева.

През Новата година ще има повече пари и за пенсионерите. Но от 1 юли. Минималната пенсия за стаж и възраст ще се повиши с 5,7% и ще стане малко над 219 лева. Таванът ще стигне до 1 200 лева. До юли минималната пенсия ще бъде 207 лева, а максималната 910 лева.

В същото време обаче от днес поскъпва водата в 27 населени места, като в редица градове цената на услугата вече ще е над 3 лева на кубик. Сред тях са Добрич, Силистра, Варна и Враца. А най-скъпа ще е водата в Шумен - 3 лева и 40 стотинки. Повишава се цената и на природния газ с 3,5%, но от КЕВР увериха, че сметките парното няма да се увеличават. Очаква се поскъпване и на основни стоки заради по-високите цени на тока за индустрията.

Сред тях са месото, хлябът и млечните продукти. Бизнесът не може да смогне на големите сметки за ток. Все още се знае със сигурност колко повече ще плащаме за храна, но прогнозите са, че увеличението ще е около 4-5%. Така, чрез всички тези промени, стандартът на живот на българите се променя. В коя посока обаче ще се наклони везната и дали ще се подобри икономиката все още е трудно да се прецени. Предстои да разберем.

✓ **Финансисти: Промените в доходите ще се усетят през юли, инфлацията ще нараства**

Какво да очакваме през 2019 г. във финансов план и ще повишим ли доходите си - с коментар по темата в Сутрешния блок на БНТ1 гостуваха Иван Нейков – бивш социален министър, Балкански институт по труда и социалната политика и икономистът проф. Христина Вучева.

Ако искаме по-високи доходи, това означава, че трябва да търсим сериозни инвестиции. Има обаче сериозни аргументи, че икономическият ръст започва да се стабилизира, обясни Иван Нейков.

Той подчерта, че една от най-важните промени за гражданите е тази при социалните пенсии в размер на 25% от минималната работна заплата. Те престават да бъдат вид пенсия, и стават допълнително социално плащане. Затова много хора ще трябва да подадат заявление, тъй като тези помощи вече няма да се плащат от НОИ.

Според експерта, през 2019 г. инфлацията у нас ще нараства.

Иван Нейков – бивш социален министър, Балкански институт по труда и социалната политика: 2019 г. ще видим по-висок ръст на инфлацията отколкото предишни години. Това ще изяде до голяма степен розовия цвят в посланията на управляващите.

По думите на проф. Христина Вучева, очакванията са по-сериозни промени в доходите да има от 1 юли, когато ще се променят пенсиите и някои плащания.

Проф. Христина Вучева: Това, което засяга по-голям кръг хора, е обещанието да се увеличат с 10% заплатите на работещите в администрацията и с 20% да нараснат заплатите на работещите в образованието.

✓ **Румъния пое ротационното председателство на Съвета на ЕС**

Румъния пое ротационното председателство на Съвета на Европейския съюз за следващите шест месеца.

Събитието бе отбелязано снощи в столицата Букурещ със светлинно шоу. На площад Виктория бяха изобразени знамената на Румъния и на Евросъюза.

Новото председателство започва на фона на политическо разделение в страната и критики от Брюксел. Председателят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер заяви по-рано, че не може да запомни имената на премиерите в страната заради честата им смяна. Той изрази съмнение, че румънците могат да изпълнят основната задача - да бъдат честни посредници в преговорите между държавите от Общността.

[Bloomberg TV](#)

✓ **Страната има нужда от създаване на индустриален профил на регионите и местна промишленост**

Александър Трифонов, Институт за местно и регионално развитие, Бизнес старт, 02.01.2019

В средата на декември кабинетът задели над 1.300 млрд. лева от излишъка за изграждането на магистрала „Хемус“. Как този проект ще повлияе на развитието на районите в Северна България и дали това е достатъчна мярка за тяхното развитие, както и по какъв начин ще привлече инвестиции, коментира Александър Трифонов, Институт за местно и регионално развитие, в предаването "Бизнес старт" с водещ Живка Попатанасова.

"Изграждането на магистралите, включително и тази магистрала, е необходимото условие, но не е достатъчно. Защото наистина те предполагат насочване към инвестиции, по-голям интерес, по-голямо спокойствие за бъдещите инвеститори, тъй като ще има транспортна инфраструктура удобна, но се поставя въпросът какви товари ще се транспортират по тези пътища и по тези магистрали. И тук има един голям проблем, който много пъти съм засягал, никой не се зае с една много тежка и отговорна задача да се направи т. нар. индустриален профил на България. И това е връзка именно с това райониране, което ще стартира в началото на следващата година", каза в коментара си Трифонов.

Решението на правителството за допълнително финансиране със 140 млн. лв. на регионите гостът определи като т. нар. изравнителна субсидия и посочи, че за разпределянето на тези пари по общини е нямало ясни критерии.

"Общата задлъжнялост на общините именно към тази сума клони. Тоест, вероятно се цели този дълг да се нулира. Но пък общинският дълг и общинските гаранции са за 1.500 млрд., което означава, че те не могат да водят своя местна икономическа политика. Това е много тежка задача за местната власт и държавата е необходимо да подпомага и да се ангажира да създава именно този индустриален профил на всеки регион и после да го реализира на базата на предложения от общините, на анализи, на възможности, на енергийните ресурси, на енергийната политика, диверсификация на енергопроизводството, тогава вече би могло да се търси едно устойчиво и балансирано развитие на всички региони", посочи Трифонов.

"В България никое правителство досега не се зае да направи индустриален профил на регионите. Да отчете в него особеностите им и да изгради на тази основа политики за развитието им", посочи основата на пречките за регионалното балансирано развитие гостът.

Един от вариантите, за който настояват от Националното сдружение на общините е между 1 и 2 процента от данъка върху доходи на физически лица да отива в общинския бюджет. За тази мярка Трифонов каза, че е много минимална сума и това може да доведе до допълнително напрежение при ниските доходи на населението.

"Това е именно големият проблем – защо трябва да разстройваме и да нарушаваме социалния мир. Ние трябва да го стабилизираме, а стабилизирането на социалния мир става именно чрез създаването на една промишленост, местна промишленост, колкото и да е дребна или по-голяма, тя ще реши проблема с демографската криза, с вътрешната миграция между регионите, бедността ще се ограничи".

✓ **Китай работи за създаването на нов геополитически ред**

Проф. Румен Кънчев, преподавател в ПУ и бивш заместник-министър в отбраната, Светът е бизнес, 31.12.2018

Отношенията между Вашингтон и Пекин поставяха стратегически контекст на събитията през 2018 г. Трябва да се отбележи, че от дълго време Китай провежда една последователна, много добре обмислена и структурирана политика на създаването на алтернативен модел на западната демокрация. Това каза проф. Румен Кънчев, преподавател в ПУ и бивш заместник-министър в отбраната, в предаването “Светът е бизнес” с водещ Николай Кръстев.

В центъра на стойностите на новия китайски модел е поставено равенството между западни и незападни държави, каквото разделение правят властите в Пекин, отбеляза Кънчев.

“От дълго време Пекин се опитва да създаде институции, които да промотират тези ценности. Страната се стреми към своята икономическа и военна мощ. Икономическата вече е факт, според множество анализатори Китай вече е и втората военна сила в света. Другото, което Китай прави, е създаването на серия от алианси, чрез които да се наложи този алтернативен модел”.

Според госта разликата в това отношение между Пекин и Москва се корени във факта, че Китай се опитва сам да създаде алтернатива, докато Русия търси мястото си в лоното на западната цивилизация.

Кънчев отбеляза, че китайската страна не може да се включи активно в процесите на Корейския полуостров, на които станахме свидетели през 2018 г., тъй като за момента приоритетите ѝ са различни.

Гостът добави, че остава “умерено скептичен” към денуклеаризацията, обещана от Северна Корея.

“Не е толкова лесно севернокорейците да се откажат от цялата си ракетно-ядрена програма. Независимо от охлаждането или затоплянето на отношенията си със САЩ, Северна Корея продължава стриктно да я следва”.

✓ **Oxford Economics: 10-те града с най-бърз икономически растеж ще са в Индия**

Населението на градовете в Азия ще се увеличава с бързи темпове

Очаква се 10-те града с най-висок икономически растеж през следващите 10 години да са в Индия, прогнозира Oxford Economics. Сурат, търговският център на западния индийски щат Гуджарат, ще отбележи най-бързата експанзия до 2035 г., твърди главният директор на подразделението за изследване на градовете към Oxford Ричард Холт. През този период най-бързият икономически растеж ще бъде регистриран в 10 града в Индия, пише Bloomberg.

Средният брутен вътрешен продукт на всички азиатски градове ще надвишава общия на всички най-големи градове в Северна Америка и Европа до 2027 г.

Не се очакват големи промени в категорията за най-големи градове в света.

Ню Йорк, Лос Анджелис, Токио и Лондон ще запазят позициите си, докато Шанхай и Пекин, където постоянните жители са по 20 млн., ще надминат Париж и Чикаго. Гуанджоу и Шънджън, които се намират в Югоизточна Азия, ще се нареждат сред 10-те най-големи градове.

Най-бързо разрастващият се град в Африка е танзанийският пристанищен град Дар ес-Салаам, докато първата позиция в Европа се държи от арменската столица Ереван, се посочва в доклада. Най-добре представящият се град в тази категория в Северна Америка ще е Сан Хосе.

✓ **В кои страни учителската професия е най-уважавана**

В Европа отношението на учениците към учителите не се подобрява, сочи проучването на Varkey Foundation

Ново проучване на неправителствената организация Varkey Foundation, която се стреми да подобри образованието за бедните деца, показва нивото на уважение към учителите в 35 страни, пише Световният икономически форум (WEF).

Организацията е анкетирали 1000 учители във всяка икономика. Най-високата оценка в изследването е 100 точки. Резултатите показват, че учителската професия е най-уважавана в Китай, като на втора позиция в класацията се нарежда Малайзия.

Учителите в Япония, които имат под 40 точки, са много по-малко уважавани в сравнение с колегите си в останалите страни в Азия.

Ситуацията изглежда още по-мрачно в Бразилия и Израел, където статутът на учителя е оценен съответно с 1 и 6.5 точки.

В анкетното проучване са включени въпроси към родителите дали биха окуражавали децата си да станат учители. В Индия, Китай, Гана и Малайзия е най-голям делът на родителите, които биха мотивирали децата си да станат учители.

В Европа се наблюдават високи нива на песимизъм относно поведението на учениците. В Азия, Африка и Близкия изток ситуацията изглежда по-оптимистична. 80% от респондентите в Китай смятат, че учениците уважават учителите.

През следващите години учителите ще имат важна роля в подготовката на младите за технологии като интернет на нещата, изкуствен интелект, роботика и други от Четвъртата индустриална революция.

Докладът на WEF за бъдещето на работните места показва, че служителите, чиито професии ще бъдат автоматизирани, трябва да подобрят уменията си.

Бързите промени на трудовия пазар ще създадат предизвикателства и за учителите. Необходимо е да се инвестира в подобряването на учебния процес, за да се развиват умения на учениците, които ще са нужни за професиите на бъдещето, се посочва в доклада на WEF.

✓ **Грузия направи важни крачки към интеграция с НАТО и ЕС**

Давид Залкалиани, министър на външните работи на Грузия определи 2018 като година с особено значение

Грузия предприе важни стъпки към интегрирането си в НАТО и Европейския съюз през изминалата година. Това съобщи в понеделник министърът на външните работи на републиката Давид Залкалиани в посланието си пред Новата година към населението на страната, публикувано от министерството на външните работи.

"Завършва 2018 г., тази година беше много важна за страната. Грузия предприе важни стъпки в процеса на интеграция в НАТО и ЕС, в решаването на проблемите и предизвикателствата, пред които е изправена страната в процеса на установяване на нейната позиция на международната сцена", каза той.

Залкалиани каза, че през 2019 г. неговото министерство ще представи стратегията на правителството за външната политика на Грузия за 2019-2022 г., която ще определи основните насоки на държавната външна политика - интеграция в НАТО и ЕС, както и "мирно възстановяване на териториалната цялост".

Грузия си сътрудничи с НАТО от края на 90-те години на миналия век, а през ноември 2002 г. президентът Едуард Шеварднадзе на срещата в Прага обяви желанието на страната да стане член на съюза. През юни 2014 г. Грузия подписа в Брюксел Споразумението за асоцииране с ЕС.

Междувременно редица местни политици се противопоставят на присъединяването на страната към военно-политическите блокове. Бившият председател на парламента, лидерът на партията "Демократично движение - обединена Грузия" Нино Бурджанадзе, който многократно е заявявал, че "нито Съединените щати, нито НАТО са в състояние да разрешат жизнените проблеми на Грузия", е най-активен в това отношение. Както смята политикът, "решаването на тези проблеми е възможно чрез пълно нормализиране на отношенията с Руската федерация", съобщава думите му ТАСС.

Капитал

✓ Повече дълги уикенди ще има около празниците през 2019 г.

Въпреки това броят на работните дни остава същият както и през тази година

Точно 249 ще бъдат работните през новата 2019 година. Толкова бяха и през 2018-а, но почивките около празниците ще бъдат по-дълги, тъй като в много случаи ще се слепят със събота и неделя. С измененията на Кодекса на труда от 2018 г. отпадна практиката за разместването и отработването на почивните дни покрай официалните празници, така че да се получат дълги уикенди. Според новата схема се почива точно в деня на празника, а ако той се пада в събота или неделя, за почивен се обявява следващия го понеделник.

Така на практика по-дълги с един допълнителен ден уикенди ще има около 3 март - Денят на Освобождението на България, 6 май - Гергьовден, 24 май - Денят на българската просвета и култура и на славянската писменост, 6 септември - Денят на Съединението и 22 септември - Денят на Независимостта. От всички официални празници през 2019 г. само 1 май - Денят на труда, ще бъде почивен, без да може да се свърже със събота или неделя, тъй като се пада в сряда.

Най-голямата почивка за годината ще бъде за Великден, който ще честваме на 28 април. Тогава за неработни са обявени 4 дни - от петък, 26 април, до понеделник, 29 април, включително. Коледните празници пък се падат точно в средата на седмицата - вторник, сряда и четвъртък, поради което ще се почива само през тези три дни. На 23 декември (понеделник) и на 27 декември (петък) ще се работи. Същото се отнася и за последни два дни на годината - 30 и 31 декември, които са понеделник и вторник.

В. Монитор

✓ Жилищата в Пловдив поскъпват най-бързо

През третото тримесечие повишението на цените в цялата страна достига 6,3%

Цените на жилищата в България са нараснали с 6,3% на годишна основа през третото тримесечие на 2018 г., сочат данни на Националния статистически институт (НСИ).

По-голямо е повишението при новопостроените жилища, които отбелязват годишен ръст от 7,2%, докато при съществуващите жилища е отчетено повишение от 5,8%, показват данните на националната статистика.

През второто тримесечие годишният ръст на цените на жилищата достигна 7,5%, а през първото тримесечие беше регистрирано повишение от 7,1%.

Спрямо второто тримесечие на 2018 г. цените на жилищата са нараснали с 0,8%, като отново ръстът е по-висок при новопостроените жилища - 2%, а при съществуващите жилища ръстът достига 0,2%, показват данните на НСИ.

Най-силен годишен ръст през третото тримесечие на 2018 г. е отчетен в Пловдив - 9,6%, като там цените на съществуващите жилища растат почти два пъти по-бързо в сравнение с новите жилища, съответно 11,5% и 6,2%.

Националната статистика обявява данни за цените на жилищата в шестте най-големи града в страната с население от над 120 хил. души.

Цените на жилищата в Бургас са отбелязали годишен ръст от 7,4% през третото тримесечие (7,6% при новите жилища и 7,1% при съществуващите жилища). София е на трето място с годишно повишение на цените от 7% (8,1% при новите жилища и 6,5% при съществуващите жилища).

Във Варна и Русе цените на жилищата отбелязват годишен ръст от 6,6%, а в Стара Загора повишението на годишна основа достига 4,4. Във Варна цените на новите жилища растат по-бързо в сравнение със съществуващите жилища (7,3% спрямо 6,3%), а в Русе и Стара Загора съществуващите жилища поскъпват малко по-бързо от новопостроените жилища, показват данните на НСИ.

Дневник

✓ Фандъкова и пътните шефове ще обсъждат как ще се ползва скоростната тангента

Кметът на София Йорданка Фандъкова и ръководството на агенция "Пътна инфраструктура" ще обсъдят днес дали Северната скоростна тангента на София може да бъде изключена от списъка на пътищата, за които се изисква винетен стикер за леките автомобили.

В профила си във "Фейсбук" преди ден Фандъкова изрази надежда, че такова споразумение ще бъде постигнато още днес. "Уверена съм, че с АПИ ще намерим законен начин за промяната и тя ще е в полза на софиянци. Северна скоростна тангента е изключително важна за извеждане на трафика от центъра на града, в това число и на тежкотоварните автомобили. С оглед намаляване на задръстванията в града и подобряване на качеството на въздуха в София", написа Фандъкова. Проблемът възникна след като с решение на правителството от декември пътят Калотина - София бъде кръстен магистрала "Европа", като част от нея е и Северната скоростна тангента на столицата. Първоначално беше обявено, че отсечката ще се ползва с винетка от 1 януари, но след недоволство на граждани беше обявен гратисен период. Най-силно засегнати биха били жителите на северните предградия на София. БСП пък използва случая да организира протести заради новото плащане и така да започне годината, в която в страната предстоят местни избори.

✓ Премиерът на Румъния призова за единение покрай европредседателството

Румънският министър-председател Виорика Дънчила е уверена, че държавните институции, политическите сили и гражданското общество ще обединят сили и ще участват конструктивно за успешен мандат на Румъния като председател на Съвета на ЕС, предаде "Аджерпрес", цитирана от БТА.

"От съществено значение е в този символичен момент за европейската съдба на нашата страна да покажем отговорност, сила и разум. От днес поемаме председателството на Съвета на ЕС за период от шест месеца. Румъния ще има възможността, но също и отговорността да демонстрира и капитализира европейския си потенциал и способностите си за взаимодействие в усилие да укрепи онова, което представлява европейската конструкция - съюз на граждани, свободи и нашите обединени капацитети", заявява Дънчила във видеопослание, разпространено днес.

То се прави в първия ден от румънското европредседателство, което ще продължи до 30 юни, но и ден след като управляващите в Румъния бяха силно разкритикувани от председателя на Европейската комисия Жан Клод Юнкер заради своята неспособност да разберат смисъла на тази си роля.

Министър-председателят посочи още, че вижда в предстоящото председателство възможност за Букурещ да има активен принос към процеса на взимане на решения в ЕС и да покаже "правилен имидж на Румъния".

"Ценността на румънците в това голямо европейско семейство се състои също и в динамичния и дълбок проевропейски дух - подход, от който Европа се нуждае в този момент, белязан от несигурност, но от особено значение за нашето общо бъдеще", изтъкна тя.

Дънчила изрази увереността си, че румънците ще допринесат за запазването на единството, сцеплението и солидарността като фундаментални елементи на европейско ниво.

"Европейският съюз може да продължи напред в духа на основополагащите идеи на европейския проект само като запази единството и преодолее различията между страните членки във всичките им форми на проявление", каза тя.

Министър-председателят призова към единство и румънците.

✓ Стратегическото командване на САЩ се извини за нелеп поздрав за Нова година

Командването на стратегическите сили на САЩ, отговарящо за ядрения арсенал на страната, се извини за съобщението си в "Твитър", с което отправи нелеп поздрав за Новата година.

В твита, който вече е премахнат, се казва, че армията е способна да пусне нещо "много, много по-голямо" на "Таймс скеуър" в Ню Йорк, отколкото традиционната светеща кристална топка, която се спуска по пилон в последните секунди на отиващата си година пред многохилядно празнуващо мнозинство. Съобщението бе съпроводено с кратък видео клип, на който стелт бомбардировач В-2 пуска бомби и на земята следват експлозии.

Това бе посрещнато с остра реакция в социалните мрежи и коментари, че е "срамота американското стратегическо командване да се шегува с ядрена война".

"Предишното ни новогодишно съобщение беше проява на лош вкус и не отразява нашите възгледи. Извиняваме се. Служим на сигурността на Америка и съюзниците", се казва в последвалото извинение.

[Cross.bg](#)

✓ Теми и гости в ефира днес

БНТ, „Сутрешен блок“

- Кое е първото бебе на 2019-та?
- В портфейла. Ще забогатеем ли през Новата година - прогнози от проф. Христина Вучева и Иван Нейков
- Пари за парно. С колко ще нараснат сметките за декември - отговорът от "Топлофикация"
- Сърцето и студът - доц. Сотир Марчев
- Зимни вируси. Нова грипна атака - как да се предпазим
- Числата на 2019. Прогнозата на нумеролога - какво вещаят числата?

БТВ, "Тази сутрин"

- Новите винетки: Сигнали за блокирани машини за продажба на електронни винетки - кога системата ще е в изправност? Ще се плаща ли за преминаването по северната тангента? Коментар на инж. Светослав Глосов, шеф на АПИ.
- Загубена надежда: Защо Румъния отказа лечение на 9-годишно българче с тежка диагноза?
- Инциденти по празниците: Стотици пострадали по празниците - директорът на „Пирогов" проф. Асен Балтов за най-тежките случаи, с които са се сблъскали медиците.
- Грипна вълна? Задава ли се грипна вълна и кои щамове ще ни атакуват? В студиото проф. Тодор Кантарджиев.
- Арктически студ? Градусите падат - чака ли ни арктически студ през януари? Гост синоптикът Анастасия Стойчева.

Нова телевизия, „Здравей България“

- "Има ли хаос с продажбата на електронните винетки? И ще плащат ли софиянци за преминаване по Северната тангента?". Говорят Пътната агенция и Столичната община.
- Родена в първите секунди на новата година. На живо от Пловдив - кое е първото бебе на 2019-а?
- По-бедни или по-богати. Как ще живеем през годината?
- Да пазиш най-опасните престъпници. Кой са хората, които ескортират бегълците от правосъдие?
- Чудото на живота - историята на Вяра, която 14-години чакала своята Надежда. И още: За раждаемостта и децата ин витро - говори д-р Георги Стаменов.
- Недоволство в Шумен. На живо - защо най-скъпата вода в България е кална и негодна за пиене?
- Отново в работен режим. Как да преборим депресията след празниците?
- Кметове в спор коя е най-високата елха. Румен Бахов на живо - ще победи ли Трън в надпреварата с Димитровград и Троян.
- Празнични маси и празнични килограми - как да влезем във форма? На живо - съветите на инструктори.

✓ Събития в страната на 02 януари

София.

- От 10.00 часа ще се проведе правителствено заседание.

***

Горна Оряховица/с. Върбица/

- От 10.30 часа в НЧ „Градина-Върбица 1894“ ще бъдат отбелязани 156 години от рождението на Алеко Константинов
- литературно четене и тематичен кът.

***

Шумен.

- От 08.30 часа в общината ще бъдат разпределени местата за продажба на мартеници в централната градска част.

Manager.bg

✓ Съдържанието ще е цар в маркетинга и през 2019 г.

Изпращайки 2018 г., в маркетинговата индустрия е важно да погледнем напред и да разберем какви тенденции ще определят работата ни пред 2019-та, посочва в материал американското сп. Форбс. Важно е да сме осведомени къде в близкото бъдеще ще можем да откриваме (нови и стари) точки на контакт, където да можем да ангажираме публиката си със своите бранд активности. В тази връзка Форбс посочва 7 маркетинг тенденции, които според изданието трябва да бъдат взети предвид от маркетолозите и бизнес лидерите, докато приготвят бюджетите си за 2019 г.

1. Съдържанието се превърна в ядро на маркетинга (и на продажбите).

Една от най-големите тенденции в маркетинга е създаването на съдържание. Контент маркетингът превзе като дейност маркетинговите отдели в компаниите. Съдържанието се превърна в основен елемент от всичко, което прави маркетинговия екип, така че абсолютно трябва да заделите от бюджета си за него. Ако все още не сте, създайте план за маркетинга чрез съдържание (Content marketing plan). А ако вече сте създали стратегия, отделете малко време, за да я прегледате отново и да се уверите, че тя съответства на посоката, в която искате да отидете през 2019 г., както и да определите дали разполагате с необходимите ресурси.

И докато мислите как ще работи вашето съдържание, не забравяйте за целите, които споделяте с вашия екип по продажбите, и как съдържанието ще играе роля в постигането им.

Обърнете внимание на тенденциите в продажбите и размислете по начини, по които съдържанието може да изглади индивидуалния ви процес на продажба на човека.

Съдържанието се превърна в гориво на много от най-големите цели на маркетинговите отдели и отделите за продажби. Бюджетът ви за 2019 г. трябва да отразява това.

2. Чатботовете ще предлагат ползи отвъд потребителското обслужване.

Аудиториите търсят по-автентични и полезни взаимодействия с марките и искат това съприкосновение да се случи по техния начин. Чатботовете могат да ви помогнат да се информирате за членовете на аудиторията ви, където и да са те, и да подпомогнат с тази информация маркетинговата ви стратегия като си оформите изводи на базата на данните, с които ботовете са се сдобили директно от клиентите.

Според скорешни проучвания в САЩ, 73% от маркетолозите споделят, че използват анализите на уебсайтовете си, за да проучат своята аудитория, но само 42% заявяват, че използват действителни разговори с публиката. Това е пропуснатата възможност за по-добри взаимоотношения и по-добри съобщения, а ако търговците искат да запълнят тази празнина, те биха могли да погледнат в разговорите с чатботовете. От тях може да видят точно какви са членовете на публиката, какво търсят хората и кога, а може и да улеснят да се доставя тази информация до хората в бъдеще. Всичко това, докато събират сведения, необходими за подобряване на маркетинговите съобщения и послания в бъдеще.

3. Атернативните формати за търсене са във възход.

Точно както има различни начини да съобщите вашето послание, има и различни начини хората от публиката ви да търсят вашето съдържание. Гласовото търсене е във възход. Освен това Google обяви намерения да направи визуалното съдържание по-полезно в търсенето в нея. Търговците трябва да бъдат подготвени за възхода на алтернативното търсене. Според проучване, проведено в Щатите, над половината от маркетолозите са увеличили употребата си на съдържание чрез снимки и над 1/3 са покачили аудио съдържанието през последната година. Това дава индикации, че маркетингът се

движи в правилната посока като произвежда повече и различни видове съдържание за публиката. Навлизайки в 2019 г., поставяте приоритет на мултимедийното съдържание. Алтернативното търсене ще бъде важно.

4. Маркетингът и PR-ът ще продължават да се застъпват.

Докато важноста на съдържанието продължава да расте, маркетинговите и PR екипи ще имат все повече припокривания в дейността си.

Компаниите започват да осъзнават, че маркетингът и PR-ът споделят някои общи цели и работят добре заедно. Те приближават работата на тези два отдела, заради общите цели.

PR-ът се разви много в последните години. Той вече съвсем не е свързан с шаблонните, масово-дистрибутирани съобщения от миналото и много повече е за ангажирането чрез съдържание, което е ценно за бранда на компанията, за репортерите и тяхната аудитория.

Маркетингът и PR-ът могат и трябва да работят заедно повече през 2019 г., за да се усъвършенстват и да донесат още стойност на вашата аудитория. И на финалните ви финансови резултати.

5. Сигурността и защитата на личните данни ще бъдат водещи причини за тревога.

Да кажем, че 2018 не беше страхотна година за неприкосновеността на личния живот, би било подценяване. Ако оценявате сигурността онлайн и поверителността на информацията си, тогава привидно безкрайният поток от новинарски материали за нарушения на данните и хакове сигурно ви е обезсърчил в някаква степен. Вашата аудитория вероятно се чувства по същия начин.

Онлайн сигурността и защитата на личната информация са все по-големи изисквания за всички потребители, а маркетинговите мениджъри трябва да приспособят това развитие. Въвеждането през 2018 г. на Регламента за обща защита на данните в ЕС беше голяма стъпка в тази посока. Тъй като доверието на публиката в медиите намалява и загрижеността за поверителността нараства, специалистите по маркетинг ще трябва да поставят процесите си така, че да събират, съхраняват и защитават информацията на членовете на аудиторията си отговорно, за да запазят доверието, което толкова трудно са спечелили.

6. Персонализирането и автентичността ще бъдат това, което ще разграничи успешните маркетинголози от онези, които просто допринасят за възникването на още повече шум.

Ако трябва да бъдем честни, няма причина днес някой да получава общи послания и напълно неподходящи за него оферти в своята пощенска кутия (или навсякъде). С безкрайното количество данни, които маркетингът има на разположение, и с технологията, която може да я анализира и да му помогне да я използва, както и с наличните инструменти за мащабиране на тази информация в различните точки на инеракция, членовете на вашата аудитория трябва да се чувстват специални през цялото време.

Хората вече са атакувани с повече съдържание, отколкото могат да приемат и не искате просто да добавяте към общия шум. Технологията не трябва да ви прави по-безлични. Тя може да направи търговците по-добри комуникатори. Използвайте я, за да събирате (сигурно) съответните данни и ги превърнете в ценни сведения, които да насочват съобщенията ви. Колкото повече напредват технологичните инструменти, толкова по-високи стават и очакванията на вашата аудитория за истинско, полезно персонализирано съдържание.

7. В малкото ще бъде многото.

Нещата се развиват с резки темпове в областта на маркетинга и комуникацията. Постоянно има нещо ново, което да привлича вниманието на маркетинголозите и на членовете на публиката. В тази надпревара за възползване от "следващото голямо нещо", някои маркетинголози ще се опитват да правят много повече наведнъж. Така ще се окаже, че това ги оставя само с частично реализирани инвестиционни плащания, потенциално объркано послание и аудитории, които страдат от липсата на последователност.

Така че, вместо да се гмурнете във всяка тенденция, която се появи, винаги имайте предвид кои са членовете на вашата аудитория и какво е най-доброто за тях. Това трябва да е вашата водеща стратегия. Оценявайте всичко внимателно, уверете се, че имате план, който действително да измерва каквото и да опитате и винаги давайте приоритет на изживяването на аудиторията си.

Докато маркетингът продължава да се развива, обръщайте внимание на различните публични говорители, доверените ви източници на съдържание и други маркетингови лидери, които уважавате, така че да сте подготвени за разговорите ви за бюджета през 2019. Нека изброените 7 маркетингови тенденции, които ще оформят индустрията, ви помогнат, докато обмисляте как да разпределите парите си и какви цели да си поставите за 2019 г. Успех!

✓ Катар вече е във от ОПЕК

След като енергийният министър на Катар обяви в началото на декември, че страната напуска Организацията на страните износителки на петрол, след близо 60-годишно членство в картела, това вече е факт, пише БТА.

Катар е член на ОПЕК от 1961 г., една година след основаването му. До момента страната произвеждаше по около 600 хиляди барела петрол дневно, което я поставяше на 11 позиция в 15-членния картел и напускането няма да се отрази на картела.

Изтеглянето на Катар от Организацията на страните производителки на петрол идва на фона на тежка политическа ситуация и търговско ембарго от четири арабски страни, сред които Саудитска Арабия, заради обвинения към Доха във връзки и спонсориране на терористични групи.

Катар е първата страна - производителка на петрол, която напуска ОПЕК, за да се съсредоточи върху газовите си находища. Тя е водещ производител на втечен природен газ. Намеренията на страната са да увеличи производството си на този източник на енергия от 77 млн. тона годишно до 110 млн. тона.

✓ **Цените на петрола се понижиха в Азия**

Цените на петрола започнаха да се понижават в азиатската търговия на фона на безпокойствата от свръхпредлагането и забавянето на икономиката, предаде Франс прес.

В азиатската електронна сесия американският лек суров петрол с доставка през февруари понижи цената си с 43 цента до 44,98 долара за барел.

Лондонският сорт Brent от Северно море със същия срок на доставка поевтиня с 55 цента до 53,25 долара за барел.

За първи път от 2015 година петролните котировки завършиха годината на по-ниско равнище в сравнение с началото на годината, след като цените на петрола силно се понижиха през октомври, когато бяха достигнали 4-годишен максимум, отбелязва АФП. Причината за срива е и в ефекта от търговската война между Вашингтон и Пекин и нейното отражение върху икономическия растеж.